



FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

A halgazdálkodást érintő aktuális jogszabály-változások

Csörgits Gábor

Horgászati és Halgazdálkodási Főosztály

VI. Gödöllői Halászati- Horgászati

Szakember találkozó

Szent István Egyetem, Gödöllő

2016. február 5.





Kiindulási állapot:

a halászatról és a horgászatról szóló 1997. évi XLI. törvény

- halászat-centrikus (a horgászatot – történeti szempontból helyesen, de mára elavult módon – a halászat részeként kezelte)
- zsákmány-centrikus (bármely fogási tevékenység céljának csakis a halhús megszerzését tartotta) szabályozást adott
- a fenntarthatóság gyakorlati megalapozását nélkülözte (valódi gazdálkodás helyett egyoldalú használat)
- a területi és személyi hatályt saját maga lekorlátozta

ELAVULT,

a megváltozott társadalmi elvárásokhoz már nem volt megfelelő





A halgazdálkodásról és a hal védelméről szóló 2013. évi CII. törvény (Hhvtv.)

- a hal, a halállomány érték, nemzeti kincs, megújulását biztosítani kell
- a valódi gazdálkodás alapja a fenntartható hasznosítás
- rekreációs hasznosítási formaként a halászatból teljesen elkülönített horgászat a prioritás
- kiterjesztett területi és személyi hatály
- halvédelem szerteágazó módon: élőhely, szaporodás, halmentés, halőrzés, felelős és tervezett halgazdálkodás, kvóta, hatékony halőrzés, állatvédelmi szempontok érvényesítése
- turista állami horgászjegy a horgászat egyszerűbb megismerésére
- az ágazat állami bevételeinek visszaforgatása a halgazdálkodásba





A szabályozás főbb elemei

2013. évi CII. törvény
a halgazdálkodásról és a hal védelméről

133/2013. (XII. 29.) VM rendelet
44/2015. (VII. 28.) FM rendelet
89/2015. (XII. 22.) FM rendelet
90/2015. (XII. 22.) FM rendelet

314/2014. (XII. 12.) Korm.
rendelet

Hatóságokat kijelölő Korm.
rendeletek

Helyi
horgászrendek

Állami
halgazdálkodási
feladatok támogatása

Hatóságok
megerősítése





A halgazdálkodási vízterület különleges rendeltetésűvé nyilvánításának szabályairól szóló 44/2015. (VII. 28.) FM rendelet

A rendelet 2015. október 1-jén lépett hatályba

Hhvtv. 16. § (6.)

A halgazdálkodási vízterület közérdekből

- a) a génállomány megőrzése érdekében,
 - b) a természetvédelmi érdekek érvényesítése miatt,
 - c) oktatási és kutatási célból, vagy
 - d) országos jelentőségű turisztikai érdekek érvényesítése miatt
- különleges rendeltetésűvé nyilvánítható.





A halgazdálkodási vízterület különleges rendeltetésűvé nyilvánításának szabályairól szóló 44/2015. (VII. 28.) FM rendelet

- a halgazdálkodási hatóság nyilvántartásba veszi (ha még nem volt nyilvántartott halgazd. vízterület);
- kezelés: a halgazd. tervet módosítása a különleges rendeltetésűvé nyilvánítást megalapozó közérdek jellegének megfelelő előírások, feltételek integrálása végett;
- hasznosítási forma: a különleges rendeltetésű vízterületek a csakis vagyonkezelés keretében hasznosíthatók (kizárólag költségvetési szervek, illetve 100%-os állami tulajdonú gazdasági társaságok részére lehet vagyonkezelésbe adni);
- a már nyilvántartásba vett halgazd. vízterületek különleges rendeltetésűvé nyilvánítása esetén a vagyonkezelésbe adás csak az érvényes haszonbérleti szerződés lejártát követően történhet meg;
- hivatalból indított eljárás esetén a megindítás, kérelemre indított eljárás esetén a kül. rendeltetés státusz megadása a miniszter hozzájárulásához kötött;
- eljáró hatóság a NÉBIH





A halgazdálkodás és a halvédelem egyes szabályainak megállapításáról szóló 133/2013. (XII. 29.) VM rendelet (Vhr.) módosítása

Szakmai változtatások a Hhvtv. májusi módosítása alapján (56/2015. (IX. 24.) FM r.):

- rendezi a gyermekhorgász (14 év alatti horgász) és az ifjúsági horgász fogalmát;
- külön nevesíti „más halgazdálkodási hasznosítási módként” az ökológiai célú, szelektív halászatot;
- segíti a nem fogható halfajok szaporításához szükséges anyahal-állomány begyűjtését;
- pontosítja a halászati engedélyekkel végezhető tevékenységeket, rendezi a halgazdálkodási hatóság kapcsolódó kötelezettségeit;
- az állami halászszelet kiadásának napjától következő év január 31-ig érvényes;
- állami horgászszelet igénylő gyermekhorgász esetén nem kell arról nyilatkozni, hogy halgazdálkodással összefüggésben nem marasztalták el;
- pontosítások a fogási napló vezetésében
- egyidejűleg horgászati és rekreációs halászati tevékenység nem végezhető;





A halgazdálkodás és a halvédelem egyes szabályainak megállapításáról szóló 133/2013. (XII. 29.) VM rendelet (Vhr.) módosítása

- horgászkeszség halfogási célú használata során folyamatos felügyelet teljesítése;
- ökológiai célú, szelektív halászat igényét és feltételeit rögzíteni kell a halgazdálkodási tervben;
- a halak számára átjárható kapcsolódású vizek esetén a halgazdálkodási terv kidolgozása során az érintett jogosultak kötelesek egymással együttműködni;
- az OHA adatszolgáltatási díja nyilvántartott halgazdálkodási vízterületenként és az adatszolgáltatással érintett naptári évenként 5000 Ft (kiv.: „saját” adatok);
- a külön engedéllyel használható elektromos halászgépek érintésvédelmi megfelelőségét elegendő két évente igazolni;
- hal- vagy más hasznos víziállat pusztulás akkor tömegesnek, ha mértéke eléri 50 kg/ha-t;
- ponty esetében a fajlagos tilalmi idő alóli 5 éves felmentés 100 kg/ha/év telepítés felett;
- a 10-50 ha egybefüggő vízfelület esetén előírás a legalább 5 fő társadalmi halór vagy 1 fő halászati ór.





A halgazdálkodás és a halvédelem egyes szabályainak megállapításáról szóló 133/2013. (XII. 29.) VM rendelet (Vhr.) módosítása

Változtatások az egységes horgászokmány kiadásához (87/2015. (XII. 21.) FM r.):

- állami horgászjegy és horgász fogási napló egyesített okmányként lesz kiadható;
- az új, egységes okmány formai követelményeinek pontos megadása és pontosítása;
- fogási napló leadása a kiváltás szerinti szervezet címére térítvevény-szolgáltatással is teljesíthető lesz;
- az új okmány kötelezően előírt részeként egy leválasztható igazoló szelvény is rendelkezésre áll a leadás igazolására;
- az állami jegy és a fogási napló díja 2016-ban sem változik.





A Hhvtv. meghatározó módosításai 2015-ben

2015. május 5-től hatályos:

74. § (8) Kereskedelmi célú halászati engedély a 2016-os naptári évre, valamint az azt követő naptári évekre nem adható ki.

2015. november 27-től hatályos:

24. § (1) Az államot megillető halgazdálkodási jog átengedhető
(...haszonbérleti szerződéssel...)

ba) a miniszter általi kijelölés útján a horgászok és a horgász egyesületek országos érdekképviselőjét és koordinációját ellátó, bírósági nyilvántartásba vett szervezet részére,





Az államot megillető halgazdálkodási jog vagyronkezelésbe, pályázati úton történő haszonbérbe, valamint alhaszonbérbe adásának egyes szabályairól szóló 89/2015. (XII. 22.) FM rendelet

- valamennyi pályázó számára egyenlő esélyt biztosít;
- egy pályázatban egymáshoz közvetlenül kapcsolódó, egy víztestet vagy vízrendszert alkotó, több nyilvántartott halgazdálkodási vízterület haszonbérletére is meghirdethető;
- földtulajdonosi haszonbérleti joggal rendelkező vizekre csak akkor lehet pályázni, ha valamilyen ok miatt a földtulajdonosi hasznosítás meghiúsul;
- kormányrendeletben kijelölt szerv (NÉBIH) írja ki a miniszter jóváhagyását követően;
- részvételre jogosultak köre részletesen szabályozott (mezőgazd., ill. halgazd. végzettség, gyakorlat, tevékenység előírása);
- társpályázói polgári jogi szerződés keretében – polgári jogi társaságként – több pályázó közös pályázatot is benyújthat;
- a pályázati felhívást a kormányzati honlapon, a minisztérium hivatalos lapjában és a kiíró honlapján kell megjelentetni;
- egy pályázó egy meghirdetett vízterületre (vagy csoportra) csak egy pályázatot nyújthat be



Az államot megillető halgazdálkodási jog vagyronkezelésbe, pályázati úton történő haszonbérbe, valamint alhaszonbérbe adásának egyes szabályairól szóló 89/2015. (XII. 22.) FM rendelet

- a pályázati regisztrációs díja 10 ha alatti vízterületnél 50 000 Ft, 10–100 ha-ig 100 000 Ft, 100 ha felett 200 000 Ft, amit a vízterületenként, ill. több egyben meghirdetett víz esetén pályázatonként kell megfizetni;
- többlépcsős értékelés: 1. kiíró, 2. minisztérium – a pályázati döntés előkészítését a minisztérium végzi az érintett szervezetek és az OHT bevonásával, végül a nyertes pályázatról a miniszter dönt;
- a pályázati eljárás eredménye a miniszteri döntés után 8 napon belül írásban valamennyi pályázónak, emellett felhívással azonos helyeken megjelenik;
- az értesítés után 15 napon belül haszonbérleti szerződés megkötése a pályázat nyertesével;
- előhaszonbérletre jogosult tulajdonos a hasznosítási jogot a nyertes pályázatban foglaltak teljesítését vállalva megszerezheti akkor is, ha magán a pályázaton nem indult;
- földtulajdonosi haszonbérlettel rendelkező halgazdálkodási vízterület alhaszonbérbe adása esetén az alhaszonbérletnek a pályázati résztvevők számára is megállapított feltételeknek kell megfelelnie;



Az államot megillető halgazdálkodási jog vagyronkezelésbe, pályázati úton történő haszonbérbe, valamint alhaszonbérbe adásának egyes szabályairól szóló 89/2015. (XII. 22.) FM rendelet

- haszonbérlő által követelhető haltelepítési költségek: az előző 3 évben bármely halfaj kétnyaras vagy annál fiatalabb korosztályával a hatályos halgazd. terven felül teljesített és az illetékes halgazd. hatóság által igazolt haltelepítések költségek (ezen értéket a halgazd. tervtől való elmaradás az elmaradt telepítési mennyiség teljes értékével csökkenti);
- halgazd. haszonbérleti, ill. a vagyronkezelési díj mértéke: minden megkezdett hektárra egész hektáronkénti díj, és a díj legkisebb éves összege a terület nagyságától függetlenül 10 000 Ft (azokon a vagyronkezelésbe adott vizeken, ahol a halgazd. jogosult halgazd. tevékenysége bevételt nem eredményez, nincs díjfizetési kötelezettség);
- pályázatok értékelési pontrendszere: pályázó és az általa biztosított személyi feltételek, a pályázati forma és szakmai megalapozottság – 50 pont, szakmai vállalások – 50 pont (utóbbin belül a horgászturizmus fejlesztéséhez kapcsolódó vállalások – 25 pont, a halgazdálkodáshoz kapcsolódó vállalások – 25 pont).



Az államot megillető halgazdálkodási jog kijelöléssel történő átengedésének, valamint alhaszonbérbe adásának részletes feltételeiről szóló 90/2015. (XII. 22.) FM rendelet

A 2015. november 27-én hatályba lépett Hhvtv.-módosításhoz kapcsolódik.

Célja:

meghatározott közérdek (horgászati hasznosítás országos szintű biztosítása) esetén az államot megillető halgazd. jog kijelöléssel, azaz a pályázati eljárást mellőzve történő átengedésére, valamint alhaszonbérbe adására.

- a horgászok és a horgász egyesületek országos érdekképviselőjét és koordinációját ellátó, bírósági nyilvántartásba vett szervezet (a MOHOSZ) kezdeményezheti írásban;
- a kezdeményezés vizsgálata, ellenőrzése (külső szakértő szervezetek OHT is) után javaslat, a kezdeményezés benyújtását követő 30 napon belül haszonbérleti szerződés;
- egy kijelölési aktus haszonbérleti szerződése több nyilvántartott halgazdálkodási vízterület államot megillető halgazdálkodási jogának átadására is megköthető;
- pályáztatott víz nem jelölhető ki és kijelölt víz nem pályáztatható;





Az államot megillető halgazdálkodási jog kijelöléssel történő átengedésének, valamint alhaszonbérbe adásának részletes feltételeiről szóló 90/2015. (XII. 22.) FM rendelet

- földtulajdonosi haszonbérleti joggal érintett vízterület csak akkor adható át kijelölés útján, ha a jogosult lemond a földtulajdonosi haszonbérleti jogáról (vagy az nem valósulhat meg);
- előhaszonbérlet esetén az előhaszonbérleti jogosult tájékoztatása (nyilatkozat arról, hogy a kezdeményezésben foglaltakat vállalva érvényesíteni kívánja-e előhaszonbérleti jogát);
- a kijelöléssel haszonbérbe adott nyilvántartott halgazd. vízterületek halgazd. jogának alhaszonbérbe adása esetén az alhaszonbérlet lesz a halgazdálkodási jog jogosultja;
- az alhaszonbérleti díj nem haladhatja meg a haszonbérleti díj 110%-át;
- alhaszonbérleti szerződés: alhaszonbérleti díj megfizetésének szabályai, halgazdálkodási feladatok (halászati őrzés, a horgászturisztika és a halgazdálkodás fejlesztése stb.), bevételek és a kiadások kölcsönös elszámolásának, valamint a rendes és rendkívüli felmondás szabályai



A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalról szóló 22/2012. (II. 29.) Korm. rendelet, valamint a megyei kormányhivatalok mezőgazdasági feladatainak meghatározásáról szóló 68/2015. (III. 30.) Korm. rendelet módosításáról szóló 406/2015. (XII. 15.) Korm. rendelet

- összevont állami horgászjegy és fogási napló kiadásának, terjesztésének új alapokra helyezése (a NÉBIH adja ki és a MOHOSZ terjeszti);
- a halász állami jegyet és fogási naplót továbbra is a kormányhivatalok halgazdálkodási hatósága adja ki;
- a Magyar Államot megillető halgazdálkodási joggal rendelkező nyilvántartott halgazdálkodási vízterületek haszonbérletére irányuló pályázati felhívást kiíró halgazdasági hatóság a NÉBIH





Állami halastavak haszonbérlete (tervezet)

- Nemzeti Földalapba tartozó földrészletek hasznosítása a 262/2010. (XI. 17.) Korm. rendelet szabályozása szerint
- vagyonkezelés és tulajdonviszonyuk alapján kétfelé halastó-típus – cél, hogy mindegyik rendezhető legyen
- külön szabályozni kell a halastavakat is tartalmazó 100 ha-nál nagyobb birtoktestek haszonbérbe adásának szabályait (az NFA halastavaknál csak egy nyertest állapíthasson meg)

A haszonbérbe adás, illetve a haszonbérleti díj megállapításának szempontjai:

- a halastó jövedelemtermelő képességét befolyásoló tényezők figyelembevétele;
- a természetvédelmi érték létrehozása és fenntartása;
- a halastó műszaki állapota.





Állami halastavak haszonbérlete (tervezet)

NFA pályázati kiírás tartalmazza a pályázat tárgyát képező halastó (vagy a halastó mellett más művelési ágban nyilvántartott alrészletet is tartalmazó földrészlet):

- haszonbérleti alapidóját,
- az alkalmazható csökkentő tényezőket.

A pályázatok értékelését és elbírálása:

- az NFA végzi;
- az Országos Halgazdálkodási Tanács (OHT) bevonásával;
- az értékelési szempontokat a pályázati kiírás fogja tartalmazni.

FM rendelet az akvakultúrás termelésről:

A halgazdálkodásról és a hal védelméről szóló 2013. évi CII. törvény akvakultúrát érintő rendelkezéseinek végrehajtására miniszteri rendelet készül.





Köszönöm a figyelmet!